

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DZIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ

IGRAJĄ Z OGNIEM

Warszawa 17 kwietnia

Przepelnia się miara polskiej cierpliwosci. Polska dala az nadto wiele dowodow, ze stosunki sasiedzkie z Niemcami oprzec pragnie na podstawie kompromisu i porozumienia. Umiala zając stanowisko powazne i szczerze wobec zuchwalych ataków niemieckich na ostatniej sesji Ligi Narodow. Polskie ciela ustawodawcze ratyfikowaly ostatnio — na wniosek rządu — umowe likwidacyjną i handlową z Niemcami pomimo wszelkich zastrzeżeń, jakie umowy te budzić mogły. Naszej polityce zagranicznej przyswieca bowiem zawsze zasada rozbudowy pokojowego wspolstwa państw i narodow i dąznosc do znormalizowania wzajemnych stosunkow gospodarczych i politycznych. Ta teza polska, zwycieska w opinii politycznej Europy zachodniej torujaca drogę ogólniejacyfikacji przy zabezpieczeniu uprawnionych interesow stron zainteresowanych, może wyprawdzic Europę z dzisiejszego stanu gospodarczej depresji i politycznej niepewnosci i zleczyć rany zadane wojną i powojennym kryzysem. Dlatego też polityka Polski [i] jej autorzy na terenie miedzynarodowym wzrastaja z dniem kazdym mimo takich czy innych trudnosci, gdyż Europa nauczyla się widziec w Polsce czynnik pokojowi lojalnejw spółpracy.

wojny swiatowej. To też jesteśmy w tej chwili świadkami nowego opędnięcia sympatyj pro-niemieckich nawet w tych kołach opinii politycznej zachodu, które dotąd dawaly się uważać propagandzie Berlina.

Uderzeniem równie brutalnym i w skutkach swych zasobnym dla inicjatorów będą ostatnie wydarzenia na terenie Gdańska, który w tej chwili jest bramą wypadowa dla wszelkich prób zawichren stosunkow polsko-niemieckich. Rozpętnienie najniższych instynktow masy hasłami wojujacego nacjonalizmu wyduje bogaty pion, z pewnością zresztą przewidziany i požadany dla inicjatorów. Uzbrojone bojówki hitlerowców hulaja bezkarnie po ulicach Gdańska, zagrażając w biały dzień bezpieczeństwu i życiu obywateli polskich. Krwawa swastyka, wyrzeta na piersiach polskiego matrynarza, języka i sprofanowanie polskiej flagi uchodzą plazem niewykrytym sprawcom, a sprawidliwość niemiecka zostaje unurzona w farsie procesu, który pozostanie czarną plamą w dziejach gdańskiego sądownictwa. Nic dziwnego, że wszyscy funkcjonariusze adm. gdańskiej przescigaja się w zapewnieniu bezkarnosci bojokom niemieckim, skoro i sam prezydent senatu Wolnego Miasta, dr. Ziehm nawet przy wypełnieniu swych służbowych czynnosci okazuje się tylko lokajem rozuhlannego krzyżactwa i uslujuje zwykłym kłamstwem zapewnici swym kompatryjotom dalszą swobode ruchow w antypolskiej, bezprzytomnej „krucjacie.

Proces przedkwo osobalkowi, który w styczniu br. zamordował na terenie Gdańska urzednika polskiego Strybickiego, zakonczył się uwolnieniem go przez sądy gdańskie od wszelkiej odpowiedzialnosci. Fakt ten zbyt jaskrawo oświetlil stosunki panujace w sądownictwie gdańskim i stal się przedmiotem interwencji ze strony polskiej. By ją sparralizować, prezydent senatu gdańskiego, dr. Ziehm złożył Wysokiemu Komissarzowi Ligi Narodow w Gdańsku ustną i pismenną deklaracje, że zostala wniesiona rewizja procesu. Deklaracja ta okazala się — kłamstwem! W momencie, w którym ja dr. Ziehm skladal, wniosek prokuratora o rewizje procesu był już od kilku dni cofniety! Bezkarnosc zbrodni, choćby za cenę kłamstwa i wprowadzenia w bład reprezentanta Ligi Narodow, zostala zagwarantowana. To też dzień w dzień mnozą się — zawsze bezkarnie — napady na obywateli polskich w Gdańsku i „Hackenkreuz“, bojowy znak hitlerowców, splynaj krewią polskiego marynarza. W tej sytuacji Komissarz Generalny Rzeczypospo-

Komissarz Generalny Rpiłtej p. min. Strassburger, który wobec wytworzonej przez Senat gdański sytuacji, nie dajacjz moznosci zabezpieczenia życia i mienia obywateli polskich w Gdańsku, zwrócił się do Rządu Polskiego z prosba o odwołanie go ze Stanowiska Komissarza Generalnego w Gdańsku. Krok powyzszy Komissarz Generalnego Rpiłtej p. min. Strassburgera podjety zostal szeregami incydentow, które rozegraly się ostatnio w Gdańsku, a których ofierami padli obywatele polscy.

Parafowanie układu o pożyczkę kolejową

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Dowiadujemy się że w piątek 17 b. m. w godzinach wieczornych wiceminister Skerbu Koc dokonet w Paryżu parafowanie układu o warunkach finansowych pożyczki na budowę kolei Górny Śląsk—Cdynia.

Wobec tego, że umowa o warunkach technicznych pożyczki została już przed kilkunastu dniami parafowana, rokowania pożyczkowe uważać należy za ukończone.

Ustawa w sprawie samorządu Kas Chorych

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Ministerstwo pracy i opieki społecznej przygotowuje nowelę do ustawy o Kasach Chorych w związku z przywróceniem samorządu kas, w ten sposób, że będzie się on opierał na innych nieco niż dotychczas warunkach i zmienionej kryterial wyborczej. Prawdopodobnie ordynacja ta wejdzie w życie z dniem 1 października b. r.

Ruch unijny w Chełmszczyźnie

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Z początkiem r. bieżącego prawosławni Horodła na Chełmszczyźnie wyrazili chęć przyłączenia się do kościoła katolickiego obrządku wschodniego. Ostentem za przykładem Horodla poszedł Grabowiec i okolice, prosząc J. E. ks. Biskupa Fulmana, by przyłączył ich do kościoła katolickiego, obrządku wschodniego.

Ks. Biskup Fulman dla wyjaśnienia sprawy wydelegował ks. Niemancewicza, który odprawił nabożeństwo w kościele św. Kajtana w dawnej cerkwi unijnej, a potem przed kościołem dawał wyjaśnienia i odpowiadał na różne pytania. Na nabożeństwie było około 500 prawosławnych, podczas którego śpiewał chór miejscowy, czyniąc zadość życzeniom ludności prawosławnej.

W czasie swego wiekianocnych według starożytnego stylu ks. Biskup Fulman wysłał poraż drugi ks. Niemancewicza, który odprawił nabożeństwo. Kościół przetrwał w ilgi dzień świąt wiekianocnych wypełniony był po brzegi. W rezultacie cała ludność prawosławna z okolic prosiła ks. Niemancewicza o przyłączenie jej do kościoła katolickiego obrządku wschodniego.

lonej Polskiej w Gdańsku, dr. Strassburger, nie mogąc przyjąć do wiadomosci nierządowego z prawdą oficjalnego oświadczenia prezydenta dr. Ziehma i „nie posiadając w ręku środków obrony życia i mienia obywateli polskich w Gdańsku“ poprosił rząd polski o odwołanie go z zajmowanego stanowiska.

Jest to jaskrawy próżest reprezentanta Polski przeciwko stosunkom panującym w Gdańsku z winy niemieckiej administracji miasta, stosunkom, które nieumożliwiają zgodną współpracę Polski z Wolnym Miastem ko najwzajemniej szkodzie władnie Gdańska.

Fakt ten dowodzi, że sytuacja dotrwała do decyzji stanowczych i ulic musi zasadniczym zmianom. Rząd musi konsekwencje wyciągnąć i powoznie decyzye z pewnością z fakeln spokojem i potrafi obronic pwaę i interesy państwa. W swoich decyzyach może liczyć nie tylko na poparcie jednomyślne całego społeczeństwa, ale i na uznanie ze strony Europy, która nauczyla się już widziec w Niemczech Hitlera i Traviranusa, zarzewie całego niepokojli i źródło miedzynarodowych komplikacji.

Nie wolno igrać z oganiem bezkarale.

Wyjaśnienie niemieckie w sprawie zajścia granicznego koło Pily

BERLIN, 18.4. W związku z incydentem granicznym w Pile, o czym podawaliśmy we wczorajszym numerze naszego pisma, redakcja w Pile wydała komunikat, który zaznacza, że fakt przekroczenia granicy przez oddział policji był wynikiem splotu wydarzeń. Oto w okolicy Pily odbywały się ćwiczenia policji. Celem tych ćwiczeń było opanowanie leśniczówki w Dreissen, gdzie według zadania, miała się ukrywać banda przemytników. Policja w czasie ćwiczeń podzieliła się na kilka oddziałów, celem oskrzydlenia leśniczówki. Jeden z oddziałów nie wiedząc o tem przestąpił przez granicę polską i Czarne Jezioro wziął za jezioro obok Dreisse. Komunikat kończy się zapewnieniem, że odciąż ćwiczenia policji nie będą odbywały się w pasie przygranicznym.

Wyjazd ks. biskupa Adamskiego do Rzymu

WARSZAWA 18.4. Dnia 19 b. m. wyjeżdża do Rzymu Biskup Śląski celem złożenia hołdu

Ojcu Świętemu oraz zdania sprawozdania ze stanu diecezji śląskiej.

Proces przeciwko Pistorlusowi

KATOWICE 18.4. W dniu wczorajszym odbyła się przed sądem okręgowym w Katowicach rozprawa przeciwko byłemu generalnemu dyrektorowi kopalń ks. Pszczyńskiego Pistorlusowi, któremu akt oskarżenia zarzuca cały szereg spraw sprzecznych z kodeksem karnym. Między innymi z chwilą gdy ministerstwo przemysłu i handlu zmniejszyło kontyngent dostawy węgla z kopalń ks. Pszczyńskie-

go dla kolei, Pistorlus zawiadził górników, że sprawa ta została tak pokierowana przez wojewodę śląskiego dr. Grażyńskiego. Sąd po zarządzie postanowił odczytać sprawę do dnia 25 bm. celem zbadania kilku dodatkowych świadków, między innymi jednego z dyrektorów departamentu ministerstwa przemysłu i handlu, oraz wojewodę śląskiego dr. Grażyńskiego.

O nawiązaniu stosunków między Litwą a Watykanem

KOWNO 18.4. Prasa donosi, że internuncjusz apostołski na Litwie Monsignore Bartholomai został wczoraj przyjęty przez prezydenta Smetonę i odbył z nim dłuższą konferencję, tematem której były sprawy związane z ponowem nawiązaniem stosunków między Litwą a Watykanem. Równocześnie donoszą z Rzymu, że poseł litewski Szaulis został przyjęty przez sekretarza stanu w Watykanie kardynała Casalego.

Arestowanie emisariuszy komunistycznych

RYGA, 18.4. Dzienniki donoszą, że w okolicy Libawy władze bezpieczeństwa publicznego aresztowały trzech emisariuszy Kominternu, którzy niedawno przekroczyli granicę z Rosją do Lotwy. Przy aresztowanych znaleziono cały szereg

bardzo kompromitujących dokumentow, między innymi odeszwy Kominternu i okólniki, z których wynika że śleci komunistycznychzydentow na Lotwie i państwach granicznych z Lotwą jest bardzo gęsta.

Cwiczenia wojennej floty niemieckiej

BERLIN, 18.4. Niemiecka marynarka wojenna zebrała się w porcie w Swinoujściu, gdzie odbędzie się ćwiczenia. Dowódca floty wiceadmirał Oldkopf, zło-

zył wczoraj wizyte burmistrzowi miasta a następnie wydal przyjecie dla przedstawicieli władz na pokładzie admirałkiewi okrętu „Schleswig-Holstein“.

Arestowanie trzech oficerów francuskich

BERLIN 18. IV. Trzech oficerów francuskich, między innymi jeden członek ambasady francuskiej w Berlinie, po zawłodzeniu władz niemieckich udalo się do Prus wschodnich, celem poznania i zobaczenia pola bitwy pod Tannenbergiem z roku 1914. Po przybyciu do Królewa oficerowie udali się do koszar artylerji, gdzie jeden z nich sfotografował kilka scen z ćwiczeń artylerjskich. Oficer ten został natychmiast aresztowany

przez wartownika, poddany ścisłej rewizji a następnie zwolniony. Aparat fotograficzny został skonfiskowany a klisze oddane do zbadania. W związku z tym, ministerstwo spraw zagranicznych zwróciło się do ambasady francuskiej w Berlinie, z zaznaczeniem, że należy to uważać za krok najmniej niesłowny, by na terenie obiektów wojskowych robic zdjęcia fotograficzne.

Skład delegacji niemieckiej na konferencję paneuropejską

WIEDEN, 17.4. Na konferencję paneuropejską, która się odbędzie w Ginewre w polowie maja br. jako delegaci wyje-

dziają austriacki minister spraw zagranicznych dr. Schober i sekretarz stanu dr. Scheer.

Koń na gospodarczym froncie w Z.S.S.R. RADJO-PROGRAM

STOLPCE (kor. wł.) Jesień i wiosna są okresami, które stale wywołują poddech na wiosnę gospodarczym...

Wielką odpowiedzialnością za majątek. Odpowiedzialność ta ma być osobista. Każdy członek...

Przez takie zarządzenie za publiczne niszczenie maszyny i inwentarza fizycznie jest...

WARSZAWA (fal. 141)

Niedziela 19 kwietnia

- 10.15. Nabójstwo z Poznania. 11.58. Sygnał czasu. 12.45. Program kraj. 14.00. Odczyt. 14.20. Muzyka. 14.30. Odczyt. 14.50. Muzyka. 15.00. Pogadanka i prawicza. 15.20. Muzyka. 15.40. Program dla dzieci. 16.10. Skrzynka pocztowa. 16.30. Muzyka z płyt gramofon. 16.40. W. r. odczyt. 17.40. Prorok soli i wolności. 17.50. Koncert reprezent. 19.00. Rozmaitości. 19.25. Papier i życie na scenie. 19.40. Program na dz. nast. 19.45. Kom. „Z przed stu lat”. 19.50. Muzyka z płyt gramof. 20.00. Słuchow. kabaretowe. 20.30. Recital fortep. 21.15. Kwadrans literacki. 21.30. Koncert populi. 22.00. Fel. „Manja tworzenia. 22.15. Pieśni H. Opińskiego. 22.50. Kom. meteor., polic. sport. 23.50. Muzyka lekka.

Poniedziałek 20 kwietnia

- 11.40. Przegląd prasy kraj. PAT 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10. Kom. meteor. 14.15. Kom. gospodarczy. 14.35. Przegląd komunikacyjny. 14.40. Lekcja języka franc. 15.30. Odczyt dla malarzyst. 15.40. Kom. die. żegluga-rybakow. 16.15. Program dla dzieci. 16.45. Muzyka z płyt gramof. 17.15. Wywołanie Wilna.

Muzyka lekka. Rozmaitości.

- 18.45. Skrzynka poczt. roln. 19.25. Program na dz. nast. 19.40. Pr. dzien. radiowy. 19.55. Płyty gramof. 20.00. Powitanie wiosny. 20.15. Odczyt. 20.30. Oprzty. 21.00. „Frasquita”. 25.20. Kom., meteor., polic. sport. 23.35. Muzyka tan.

Wtorek 21 kwietnia

- 11.40. Przegląd prasy kraj. P.A.T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Płyty gram. 13.10. Kom. meteor. 14.15. Kom. gospodarczy 14.35. „Chwila lotnicza”. 14.50. Zagadki życia. 15.30. Odczyt dla malarzystów. 15.50. Odczyt dla żegluga i rybakow. 16.10. Muzyka z płyt gramof. 16.15. Odczyt. 17.15. Odczyt. 17.45. Popularny koncert symf. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Giełda rolnicza. 19.25. Płyty gramofon. 19.30. Program na dz. nast. 19.35. Pr. dzienny radiowy. 19.50. Feljeton. 20.05. Lekkie piosenki. 20.30. „Pajacy” opera. 22.50. Kom. meteor., po. Jlc. sport 23.00. Muzyka tan.

Podziękowanie

Za wyłączenie swoich chorych zębów, troskliwe i umiejętne obchodzenie się przy leczeniu zębów, oraz za techniczne roboty...

Ogłoszenie

Do rejestru handlowego, Działu B, Sądu Okręgowego w Nowogrodzie, w dniu 16 kwietnia 1931 r. wzięto następujący wpis pod Nr. 44-...

Sędzią Rejestrowym (—) E. Łowicz-Brański

Ogłoszenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie, II rew. Antoni Birula zamieszkały w Nowogrodzie przy ul. 3-go Maja Nr. 4 na zasadzie art. 1030 ust. post. cyw. ogłasza, że w dniu 30 kwietnia 1931 r. o godzinie 10 rano odbędzie się w Nowogrodzie, Rynek 2, sprzedaż przez drugą publiczną licytację...

Ogłoszenie

Komornik Sądu Powiatowego w Baranowicach Leon Paderewski zamieszkały w Baranowicach przy ul. Narutowicza 57 na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, iż w dniu 27 kwietnia 1931 r. o godz. 10 rano w Baranowicach przy ul. Szeptyckiego Nr. 55 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości...

"Ekonomicznoscią Żyźń" pisał o kłopotach gospodarce, szczególnie w dożynowym byłym, a zwłaszcza koni, potrzebnych do uprawy roli. To przypomnienie odnośnie koni jest niezwykłą charakterystyką...

Zgubiony

weksle in blanco na sumę 407 zł podpisaną przez Raczyskiego Bazylego — uwielniają się. 306

Zgubiona

książeczkę wojskową, wydaną przez P.K.U. Baranowice Chaimowi Medrowski rozcz. 1901 — uwielniają się. 292—3

Ogłoszenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie, II rew. Antoni Birula zamieszkały w Nowogrodzie przy ul. 3-go Maja Nr. 4 na zasadzie art. 1030 ust. post. cyw. ogłasza, iż w dniu 30 kwietnia 1931 r. o godzinie 10 rano odbędzie się w Nowogrodzie przy ulicy Bazyliańskiej sprzedaż przez drugą publiczną licytację...

T. JACEK ROLICKI.

S. O. S.

(Opowiadanie)

Jako najlepsze antidotum przeciwko tym myślom groźnym obłąkaniem był systematyczny podział zajęć. Dziś rozpoczynaliśmy od godziny czasem czwartej, czasem piątej, zależnie od nawetu depesz, które przechodziły przez gołą stację i które natychmiast podawałem dalej. Nauczyłem się spać czujnie jak zając pod krzakami, bo często słońca budził mnie ze snu alarmujący głos dzwonka. Wstałem od razu, biegłem do pokoju służbowego i już byłem przy aparacie.

3) rzadkich urlopów tęskniłem do swej wyspy, do pracy, do szumów mił i szpiewu wiatru na drutach anteny stacji. W trzecim roku wojny byłem i zdemontowały ją samodzielnie z moją pomocą wieszcie. I jednostajność. Niema mi gorszego, niż rozpaczyć się tak jak bezradnie, szersza jednostajność. Dołączyła się do tego jakoś piekielna choroba, której sam nie moglibym określić. Puściła oresu drażniała, doprowadziła do wściekłości, tak, że o mało nie zaczynałem wyc na widok zniżającym fal. Coraz częściej i miewałem ataki bezsenności i ucieczkę w różnie ból w skroniach. Pewnego wieczoru w październiku 1917 roku znowu dostawałem ataku. Już dawno północ mignęła a ja nie mogłem usnąć. Leżalem na swym skromnym łóżku i patrzyłem na sufit. Sen nie przychodził. Wiedziałem, że nie przyjdzie już tej nocy, że naprawdę będę przewracał się z boku na bok. Książka upadła na ziemię. Nie chciało mi się jej podnieść i czytać. Pocz? To wogóle wszystko nie ma najmniejszego sensu. Wojsno, moje własne przeżycia, wydarzenia, które kiedyś wydały mi się najwspanialsze i nieparadziej istotne pomieszały się z sobą, tak, że petyłem na siebie, jak na aktora, grającego rolę w teatralnym filmie, który się szybko przesuwa przed oczyma. Nagle zgadkał w sąsiednim pokoju aparat. Spojrzałem na zegar i zdziwiłem się mocno,

Była godzina pół do drugiej. — Niemowlide — steepałem. Recepty jednak zegarek wskazywał tą samą godzinę. Z przyzwyczajenia podniosłem do ucha. Nie szedł! — Ładne historia! — pisał krew — zakałem głośno i udałem się do aparatu, który wystukował już siłnie 4 jednostajnie. Worażanym uchmem złowilem ten jednostajny stukot. W jednej chwili byłam, przy aparacie. — S. O. S., S. O. S., S.O.S.! szepeleń! aparat a potem znow S.O.S. — C.O.R. — Nic nie rozumiełem. Co właściwie miały oznaczać te inicjały C. O. R. Takiej nazwy okrętu nie można było sobie wyobrazić, nawet w normalnym śnie, a cóż dopiero na jawie. Ze nie spałem — do momentu były cichłe. Moję na skrawkach długich i białych. Najlepiej sprawdzian. Kilka długich jak wierzba chwila przesuwały się te wolania o pomoc jakiegoś tonącego okrętu. Gdy tylko taster aparatu skończył swoją pracę, połączyłem się telefonicznie (mogłem tylko w najważniejszych sprawach porozumiewać się za pomocą telefonu, którego kabel wabił się północ od wyspy) z najbliższą stacją iskrową. Nareszcie dostatek połączenie. — Hallo! Czy ziepalicie przed chwilą depesze z S. O. S. Nie rozumiałem co mają tylko oznaczać inicjały C. O. R. Takiego okrętu wojennego czy handlowego niema. Nie, nie, nie słyszałem. Musialo wam się zdawać! Przeczytajcie depesze. Przeczytałem i jeszcze raz dostatek zapew...

KINO-TEATR MIEJSKI w Nowogrodzie

KINO-TEATR „POGON” w Nowogrodzie

„UWIEDZIONA” (Biuletyn Niewolnice) Wkrótce: „Tajemniczy Dżem”

„Josiwara” — jacht rozkoszy Brygida Helm John Stuart